

Statut Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine

U namjeri da doprinese stalnom i pravednom miru u Bosni i Hercegovini, poštujući nacionalni, religijski i kulturni identitet svih naroda i pravo građana da učestvuju u vršenju javnih poslova, na osnovu Opštegokvirnog sporazuma za mir, Konačne odluke Arbitražnog tribunala za spor oko međuentitetske linije razgraničenja u oblasti Brčkog i Ustava Bosne i Hercegovine, donosi se sljedeći Statut Brčko distrikta Bosne i Hercegovine:

STATUT BRČKO DISTRIKTA

BOSNE I HERCEGOVINE

GLAVA I

OPĆE ODREDBE

Član 1

Osnovni principi

- (1) Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: "Distrikt") je jedinstvena administrativna jedinica lokalne samouprave koja je pod suverenitetom Bosne i Hercegovine.
- (2) Ovlaštenja Distrikta po pitanju lokalne samouprave proizilaze iz toga što je svaki od entiteta delegirao Vladi Distrikta sva svoja ovlaštenja u vezi s upravom koja su prethodno vršili dva entiteta i tri općinske vlasti na teritoriji predratne općine Brčko, kako je utvrđeno u članu 1(5) ovog statuta.
- (3) Entiteti u okviru Distrikta izvršavaju samo one funkcije i ovlaštenja koji su im povjereni prema tekstu ovog statuta od 8. marta 2000. godine. Nijednom od entiteta vlasti Distrikta neće dodijeliti ili povjeriti bilo koju funkciju upravljanja ili ovlaštenje koje nije posebno dodijeljeno ili povjereno prema tekstu ovog statuta od 8. marta 2000. godine.
- (4) Ustav Bosne i Hercegovine, kao i važeći zakoni i odluke institucija Bosne i Hercegovine, direktno su primjenljivi na cijeloj teritoriji Distrikta. Zakoni i odluke svih vlasti Distrikta moraju biti u skladu s važećim zakonima i odlukama institucija Bosne i Hercegovine.
- (5) Teritorija Distrikta obuhvata cjelokupnu teritoriju općine Brčko u granicama od 1. januara 1991. godine.
- (6) Sve institucije Distrikta obavezne su da se pridržavaju:
 - (a) svih odluka Tribunala za spor oko međuentitetske linije razgraničenja u oblasti Brčkog; i
 - (b) svih naloga supervizora za Brčko.

Ovi pravni akti imaju veću pravnu snagu u odnosu na sve druge pravne akte bilo koje vrste koji nisu u skladu sa njima, u mjeri u kojoj bi inače imali pravno dejstvo u Distriktu, uključujući odredbe ovog statuta koje nisu u skladu s ovim pravnim aktima.

- (7) Član 1 ovog statuta ne podliježe izmjeni, osim da bi odrazio izmjene Ustava Bosne i Hercegovine izvršene nakon 2. februara 2007. godine.

Član 2

Naziv i sjedište

(1) Ime Distrikta je: "Brčko distrikt Bosne i Hercegovine".

(2) Sjedište Distrikta je grad Brčko.

Član 3

Zastava i grb

Distrikt nema drugu zastavu i grb osim zastave i grba Bosne i Hercegovine.

Član 4

Pečat i zakletva/svečana izjava

(1) Distrikt ima okrugli pečat s tekstom: "Bosna i Hercegovina, Brčko distrikt Bosne i Hercegovine", ispisan latiničnim i ćiriličnim pismom.

(2) Javni zvaničnici u Distriktu polažu zakletvu/daju svečanu izjavu. Tekst zakletve glasi: "Svečano se zaklinjem / izjavljujem da ću savjesno obavljati dužnosti koje su mi povjerene i da ću se pridržavati Ustava i zakona Bosne i Hercegovine, odluka Arbitražnog tribunala za Brčko, Statuta i zakona Brčko distrikta i da ću štitići interese Brčko distrikta kao i jednakost i slobode svih građana Brčko distrikta". Prije nego što stupe na dužnost, svi članovi Vlade Distrikta, kako su definisani u članu 45(1) ovog statuta, i svi zastupnici u Skupštini Distrikta polažu zakletvu/daju svečanu izjavu pred Skupštinom Distrikta. Zakonima Distrikta se može predvidjeti da su druge kategorije javnih zvaničnika obavezne da polažu zakletvu/daju svečanu izjavu, bilo pred Skupštinom Distrikta ili na drugi način, prije stupanja na dužnost.

Član 5

Pravna sposobnost

(1) Distrikt je pravno lice i posjeduje pravnu sposobnost neophodnu da obavlja svoje funkcije, uključujući sposobnost sticanja prava i obaveza; i pravo da tuži i da bude tuženo na sudu.

(2) Gradonačelnik predstavlja Distrikt u skladu s ovim statutom.

Član 6

Pismo i jezik

(1) Bosanski, hrvatski i srpski jezik, te latinično i ćirilično pismo su u ravnopravnoj upotrebi za sve službene svrhe.

(2) Pojedinačne odluke institucija Distrikta o pravima i obavezama građana izdaju se na jednom od jezika i pisama navedenih u stavu 1 ovog člana, prema zahtjevu zainteresovane stranke.

Član 7

Vojne snage

Jedine vojne snage čije prisustvo je dozvoljeno na teritoriji Distrikta su oružane snage Bosne i Hercegovine i međunarodne i druge oružane snage prisutne shodno sporazumu s Bosnom i Hercegovinom o razmještanju snaga ili ovlašćujućem aktu Sjevernoatlantskog pakta, Evropske unije ili Vijeća sigurnosti Ujedinjenih nacija. Nikakvim drugim vojnim snagama bilo koje vrste, uključujući, ali ne ograničavajući se na entitetske ili paravojne snage, neće biti dozvoljeno prisustvo u Distriktu.

Član 8

Vršenje javne nadležnosti u Distriktu

(1) Nadležnosti javnih organa vlasti u Distriktu su:

- a) privreda Distrikta;
- b) finansije Distrikta;
- c) javna imovina;
- d) javne usluge / infrastruktura;
- e) kultura;
- f) obrazovanje;
- g) zdravstvena zaštita;
- h) zaštita životne sredine;
- i) socijalna zaštita;
- j) pravosuđe i pravne usluge;
- k) policija;
- l) stambena pitanja;
- m) urbanizam i prostorno planiranje;
- n) ostale nadležnosti neophodne za funkcioniranje Distrikta kao jedinstvene administrativne jedinice lokalne samouprave u skladu s članom 1 ovog statuta.

(2) Distrikt će ove nadležnosti i ovlaštenja vršiti kroz institucije navedene u ovom statutu. Institucijama Distrikta smatrat će se samo one predviđene ovim statutom.

(3) U Distriktu se ne može vršiti nijedno javno ovlaštenje ili javna nadležnost osim u skladu sa zakonom. Nijedan javni organ vlasti u Distriktu ne može ograničiti postupanje bilo kog pojedinca osim u skladu sa zakonom. Bilo koji akt bilo kojeg javnog organa vlasti u Distriktu je ništavan u mjeri u kojoj nije u skladu sa zakonima koji se primjenjuju u Distriktu.

(4) Sva javna ovlaštenja i nadležnosti u Distriktu vrše se:

- a) isključivo u svrhu za koju je to ovlaštenje ili nadležnost namijenjena;
- b) pravedno, u dobroj namjeri i u općem interesu; i

c) proporcionalno ciljevima koji se žele postići.

(5) Sva javna imovina na teritoriji Distrikta na dan 5. marta 1999. godine pripala je Distriktu nakon tog datuma, a Distrikt je stekao sva zakonska prava u pogledu javne imovine počevši od toga datuma. Distrikt će privatizovati svu javnu imovinu koja nije neophodna za obavljanje javnih funkcija. "Privatizacija" podrazumijeva da Distrikt izvrši prijenos svih zakonskih prava u pogledu imovine osim u mjeri potrebnoj za obavljanje javnih funkcija. Zakonima Distrikta bit će predviđeno da Distrikt privatizuje javnu imovinu. Kancelarija za upravljanje javnom imovinom, iz člana 49 ovog statuta, zadužena je za ovu privatizaciju.

(6) U svrhe stava 5 ovog člana, pod "javnom imovinom" se podrazumijeva:

a) sva nepokretna imovina na teritoriji Distrikta nad kojom je, 5. marta 1999. godine, pravo vlasništva, korištenja, upravljanja ili raspolaganja pripadalo bilo kojem javnom organu vlasti u Bosni i Hercegovini, uključujući bilo koju javnu organizaciju ili bilo koje pravno lice javnog karaktera i

b) sva nepokretna imovina nad kojom je Distrikt stekao bilo koje takvo pravo od 5. marta 1999. godine.

Član 9

Saradnja s entitetima i općinama

(1) Distrikt može zaključiti sporazume o saradnji s entitetima u cilju olakšanja ostvarivanja svojih funkcija i ovlaštenja u skladu sa ovim statutom i zakonom, pod uslovom da su takvi sporazumi od jednake koristi svim stanovnicima Distrikta.

(2) Distrikt može pristupiti postojećim ili zaključiti nove sporazume s domaćim i međunarodnim udruženjima gradova i općina, kao i gradovima i općinama, u cilju zadovoljavanja zajedničkih potreba u skladu s ovim statutom i zakonom.

(3) Entitet ili općina može osnovati ili rukovoditi organima ili kancelarijama na teritoriji Distrikta samo uz saglasnost Vlade Distrikta, kako je definisana u članu 45(1) ovog statuta, glasanjem njenih članova, gdje su uslovi glasanja propisani zakonima Distrikta.

Član 10

Strana diplomatska i konzularna predstavništva

(1) Strana diplomatska i konzularna predstavništva mogu biti uspostavljena na teritoriji Distrikta samo u skladu s važećim zakonima i propisima Bosne i Hercegovine i važećim međunarodnim konvencijama.

(2) Imovina Distrikta se može koristiti za smještaj stranih misija, agencija ili kancelarija samo uz saglasnost Vlade Distrikta, kako je definisana članom 45(1) ovog statuta, glasanjem njenih članova, gdje su uslovi glasanja propisani zakonima Distrikta.

GLAVA II

PREBIVALIŠTE, DRŽAVLJANSTVO

I GRAĐANSKA PRAVA

Član 11

Prebivalište

Stanovnik Distrikta je lice koje je državljanin Bosne i Hercegovine, ili lice koje zakonito boravi u Bosni i Hercegovini,

koje ima prebivalište na teritoriji Distrikta.

Član 12

Entitetsko državljanstvo

- (1) Stanovnici Distrikta mogu biti državljani entiteta i Bosne i Hercegovine.
- (2) Stanovnici Distrikta imaju pravo da izaberu i promijene svoje entitetsko državljanstvo.
- (3) Prava stanovnika Distrikta iz stavova (1) i (2) ovog člana regulišu se zakonima Bosne i Hercegovine, entiteta i Distrikta.

Član 13

Osnovna prava i obaveze

- (1) Svako ima pravo da uživa sva prava i slobode garantovane Ustavom i zakonima Bosne i Hercegovine, ovim statutom i zakonima Distrikta, bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi, uključujući diskriminaciju po osnovu spola, rase, seksualnog opredjeljenja, boje kože, jezika, vjeroispovijesti, nacionalnog ili socijalnog porijekla, političkog ili drugog mišljenja, pripadnosti nacionalnoj manjini, imovinskog stanja, rođenja ili drugog statusa. Posebno, svako ima pravo pristupa svim javnim institucijama i objektima u Distriktu; pravo da se slobodno kreće i određuje svoje mjesto prebivališta, poslovanja ili rada na cijeloj teritoriji Distrikta; pravo da kupuje i prodaje pokretnu i nepokretnu imovinu u skladu sa zakonom.
- (2) Svi državljani Bosne i Hercegovine mogu ravnopravno učestvovati u vršenju javnih poslova u Distriktu u skladu sa zakonom. Niko neće na bilo koji način biti diskriminisan u pogledu zapošljavanja u javnom sektoru u Distriktu na osnovu toga što nema prebivalište u Distriktu.
- (3) Svi stanovnici Distrikta, sva fizička i pravna lica koja obavljaju poslovnu djelatnost ili ostvaruju prihod po osnovu djelatnosti u Distriktu, i sva lica koja stižu dobra i koriste usluge u Distriktu, obavezna su da učestvuju u finansiranju funkcija i ovlaštenja Distrikta kroz porez, takse i doprinose u skladu sa zakonom.
- (4) Sva lica na teritoriji Distrikta uživaju prava i slobode koje su im date Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama. Ta prava i slobode će imati veću pravnu snagu u odnosu na svaki zakon koji je u suprotnosti s Konvencijom. Sve institucije Distrikta će poštovati ta prava i slobode. Sudovi Distrikta će sprovoditi ta prava i slobode u skladu s postupcima koji su predviđeni zakonima Distrikta. Kada se bave predmetima koji se odnose na optužbe u vezi s kršenjem tih prava i sloboda, sudovi Distrikta uzimaju u obzir precedentno pravo Evropskog suda za ljudska prava.
- (5) Svako ima pravo na mirno i neometano uživanje svoje privatne imovine. Nijednom licu imovina neće biti oduzeta, ekspropisana ili na bilo koji način umanjena bez njegove saglasnosti, osim na način predviđen zakonom i mjeri u kojoj je to potrebno radi ostvarivanja općeg dobra.
- (6) Svako ima pravo da se bavi preduzetničkom djelatnošću u tržišnoj ekonomiji. Nikome ostvarivanje tog prava neće biti ograničavano ili uskraćeno, osim na način predviđen zakonom i u mjeri u kojoj je to potrebno radi ostvarivanja općeg dobra.
- (7) Ne oporezuje se niti se naplaćuje bilo kakva druga naknada za pružanje javnih usluga, bez postojanja zakona kojim se propisuje takav porez ili naknada. Porezi i druge naknade za javne usluge se naplaćuju pravedno.
- (8) Svako ima pravo na ličnu slobodu i sigurnost. Neće biti donesen nijedan zakon Distrikta koji je u suprotnosti s odredbama člana 5 Evropske konvencije o ljudskim pravima.
- (9) Svako ima pravo na poštivanje njegovog privatnog i porodičnog života, doma i prepiske.

Član 14

Sloboda udruživanja

- (1) Svako ima pravo na slobodu mirnog okupljanja i udruživanja, uključujući pravo na formiranje političkih, društvenih i drugih organizacija.
- (2) Sudije, tužioci, pravobranioci, revizori Ureda za reviziju, članovi Pravosudne komisije i policajci Distrikta mogu formirati profesionalna udruženja, ali ne mogu biti članovi političkih stranaka niti podržavati političke kandidate ili platforme političkih stranaka.
- (3) Javni zvaničnici Distrikta, izuzev zastupnika, i članova Vlade Distrikta, kako je definisano u članu 45(1) ovog statuta:
- a) ne smiju biti članovi upravnih ili drugih odbora političkih organizacija ili učestvovati u njihovom radu; i
 - b) ne smiju dozvoliti da politički stavovi utiču na njihov rad.
- (4) Pored ograničenja iz stavova 2 i 3 ovog člana, ovim statutom ili zakonima Distrikta mogu se određenim kategorijama zaposlenika institucija Distrikta propisati ograničenja u pogledu članstva u političkim strankama kao i zabrane političkih aktivnosti ukoliko se smatra da takvo članstvo ili aktivnost može uticati na pravilno obavljanje službenih dužnosti navedenih javnih zvaničnika.

Član 15

Obrazovanje

- (1) Svako lice u Distriktu ima jednako pravo na obrazovanje bez diskriminacije. Osnovno obrazovanje je obavezno i besplatno. Srednjoškolsko obrazovanje je besplatno, i može biti obavezno ukoliko je to predviđeno zakonima Distrikta.
- (2) Privatne škole i akademske institucije mogu se osnivati u skladu sa zakonom.

Član 16

Pravno zastupanje

- (1) Svako lice protiv koga je pokrenut krivični postupak ima pravo da se brani lično ili da dobije besplatnu pravnu pomoć ukoliko nema dovoljno sredstava da angažuje pravnog zastupnika.
- (2) U građanskim parnicama, u skladu sa zakonom, besplatna ili subvencionirana pravna pomoć bit će dostupna stanovnicima Distrikta koji nemaju dovoljno sredstava za pokrivanje sveukupnih troškova ili dijela troškova pravne pomoći.

Član 17

Javno informisanje

- (1) Sve institucije Distrikta poštuju slobodu informisanja. Zvaničnici Distrikta će osigurati javni uvid u aktivnosti Distrikta, javne dokumente, odluke i zvanične sastanke, blagovremenim, tačnim i potpunim davanjem informacija.
- (2) Osim ukoliko nije drugačije regulisano zakonom, javnost ima pravo na uvid u sve dokumente koje izrade javne institucije Distrikta, njegovi zvaničnici, zaposleni ili lica koja su u ugovornom odnosu, bez naknade i bez obaveze da dokažu opravdanost takvih zahtjeva.

Član 18

Zahtjevi građana

Sve institucije Distrikta blagovremeno odgovaraju na zahtjev bilo kog fizičkog ili pravnog lica za informacijama ili za pomoć i blagovremeno preduzimaju odgovarajuće radnje da odgovore na bilo koji takav zahtjev i to čine na način predviđen zakonom.

GLAVA III

ORGANIZACIJA I FUNKCIJE

BRČKO DISTRIKTA

POGLAVLJE A: OPĆE ODREDBE

Član 19

Podjela vlasti

Distrikt se zasniva na podjeli vlasti. Zakonodavnu vlast vrši Skupština Distrikta. Izvršnu vlast vrši Vlada Distrikta. Sudsku vlast vrše sudovi Distrikta.

Član 20

Zaposleni u Distriktu

- (1) Zapošljavanje u javnom sektoru Distrikta vrši se na osnovu profesionalnih sposobnosti i odražava sastav stanovništva.
- (2) Svaki javni zaposlenik Distrikta, izuzev gradonačelnika, zamjenika gradonačelnika, glavnog koordinatora Vlade, šefova odjeljenja, zastupnika, i savjetnika gradonačelnika, biraju se na osnovu otvorenog konkursa uz javni oglas za upražnjeno radno mjesto koji se objavljuje kako u Distriktu tako i na teritoriji Bosne i Hercegovine, nakon čega će nezavisna komisija za izbor donijeti obavezujuću odluku o kandidatima, zasnovanu na stručnom obrazovanju, iskustvu u struci i stručnim kvalitetima kandidata.
- (3) Nijedna javna institucija Distrikta neće zaposliti niti jedno lice ukoliko to nije u skladu sa zakonom Distrikta kojim se takvo zaposlenje odobrava i reguliše.
- (4) U svrhe ovog člana, izraz "javni zaposlenik" odnosi se na sve zaposlenike čija se plaća isplaćuje iz budžeta Distrikta, i uključuje, ali se ne ograničava na, savjetnike, konsultante, i zaposlenike stručnih službi Skupštine i administrativnih službi pravosuđa, kao i na direktore, članove rukovodećih organa i zaposlene u drugim institucijama Distrikta koje su osnovane zakonom.

Član 21

Uvid u finansije

- (1) Zastupnici Skupštine Distrikta (u daljnjem tekstu: "zastupnici"), gradonačelnik, zamjenik gradonačelnika, šefovi odjeljenja Vlade Distrikta, glavni koordinators Vlade, savjetnici gradonačelnika, šef i zamjenik šefa Policije, direktor Direkcije za finansije, direktori Trezora i Porezne uprave u okviru Direkcije za finansije, glavni revizor i zamjenici glavnog revizora Ureda za reviziju, sudije sudova Distrikta, tužioci i pravobranioci Distrikta, koordinators i pomoćnici koordinators u Kancelariji koordinators Brčko distrikta pri Vijeću ministara Bosne i Hercegovine i članovi Pravosudne komisije, pojedinačno podnose na uvid Skupštini Distrikta godišnji finansijski izvještaj o svojim

ukupnim prihodima, izvorima, imovini i dugovanjima, kao i o prihodima, izvorima, imovini i dugovanjima bliskih članova porodice, do prvog stepena srodstva, te o njihovim načinima sticanja.

(2) U skladu s članom 17 ovog statuta, finansijski izvještaji se smatraju javnim dokumentima i Skupština Distrikta ih daje javnosti na uvid.

(3) Zakonima Distrikta detaljnije se reguliše obrazac i sadržaj finansijskog izvještaja.

POGLAVLJE b: SKUPŠTINA BRČKO DISTRIKTA

1. Nadležnosti i sastav

Član 22

Nadležnosti Skupštine Distrikta

(1) Skupština Distrikta (u daljnjem tekstu: "Skupština") je zakonodavno tijelo Distrikta i određuje opću politiku Distrikta. Mandat Skupštine je četiri (4) godine.

(2) Nadležnosti Skupštine su:

a) usvajanje Statuta Distrikta i Poslovnika o radu Skupštine i njihovih izmjena i dopuna;

b) usvajanje budžeta Distrikta i njegova izmjena i dopuna;

c) usvajanje zakona Distrikta i njihova izmjena i dopuna;

d) usvajanje odluka i rezolucija u skladu s ovim Statutom i Poslovníkom o radu Skupštine;

e) odlučivanje, na prijedlog gradonačelnika, o javnim zajmovima i zaduživanjima Distrikta, u skladu s pravilima i politikom Centralne banke Bosne i Hercegovine;

f) izbor i razrješenje predsjednika i potpredsjednika Skupštine i gradonačelnika Distrikta, i davanje saglasnosti na imenovanje zvaničnika kako je predviđeno ovim statutom, Poslovníkom o radu Skupštine i zakonom Distrikta;

g) nadgledanje rada Vlade Distrikta i cjelokupne uprave Distrikta, naročito u pogledu upravljanja prihodima i rashodima Distrikta. U ovu svrhu Skupština može, postupajući prema odluci donesenoj u skladu s članom 33(1) ovog statuta, formirati posebnu komisiju od svojih članova da bi ispitala rad bilo koje javne institucije Distrikta. Prijedlog da takva odluka bude stavljena na dnevni red Skupštine prihvata se na zahtjev najmanje pet (5) zastupnika;

h) zvanična procjena rada gradonačelnika, direktora Direkcije za finansije Distrikta, direktora Trezora, direktora Porezne uprave, šefa Policije, direktora Kancelarije za upravljanje javnom imovinom, glavnog revizora Ureda za reviziju i zvaničnika koji se imenuju uz saglasnost Skupštine, najmanje jednom godišnje na redovno zakazanoj sjednici;

i) razmatranje godišnjih finansijskih izvještaja koje sačinjavaju institucije Distrikta za finansijsku kontrolu, uključujući Ured za reviziju iz člana 44 ovog statuta;

j) pokretanje spora pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine u skladu sa

članom VI.4 Ustava Bosne i Hercegovine; i

k) obavljanje drugih nadležnosti u skladu s ovim statutom i zakonom.

Član 23

Sastav Skupštine

- (1) Skupština se sastoji od trideset jednog (31) zastupnika, od kojih dva (2) zastupnika predstavljaju nacionalne manjine u Distriktu.
- (2) Zastupnici se biraju na općim, slobodnim, otvorenim i neposrednim izborima, tajnim glasanjem, u skladu sa zakonima Bosne i Hercegovine i Distrikta.
- (3) Skupština će zaposliti stručno osoblje u svojim stručnim službama i to osoblje će pomagati zastupnicima u obavljanju njihovih dužnosti. Predsjednik Skupštine imenuje to osoblje pod uslovom da se u potpunosti poštuju ograničenja iz člana 20 ovog statuta. Zakonima Distrikta propisuju se uslovi za zapošljavanje ovog osoblja.

Član 24

Sazivanje Skupštine

- (1) Skupština će se sastati u roku od dvije (2) sedmice od datuma potvrđivanja rezultata izbora, a nakon polaganja zakletve ili davanja svečane izjave bit će u stalnom zasjedanju.
- (2) Skupština se saziva najmanje dva puta mjesečno prema utvrđenim terminima i mjestu. Skupštinu može sazvati predsjednik Skupštine na svoju inicijativu ili na pismeni zahtjev najmanje pet (5) zastupnika, onoliko često koliko je neophodno za vršenje funkcija Skupštine.

2. Zastupnici Distrikta

Član 25

Kriteriji za obavljanje dužnosti

Zastupnici se u javnom životu moraju ponašati na primjeren, prikladan i etičan način, te obavljati svoje dužnosti savjesno i isključivo za dobrobit Distrikta i Bosne i Hercegovine.

Član 26

Sukob interesa

- (1) Zastupnici ne mogu vršiti nikakvu drugu javnu dužnost u Distriktu ili u bilo kojoj drugoj političkoj jedinici na teritoriji Bosne i Hercegovine i ne mogu biti direktori niti članovi upravnih odbora u preduzećima koja su djelimično ili u potpunosti u vlasništvu Distrikta ili se u bilo kojoj mjeri finansiraju iz budžeta Distrikta.
- (2) Lica izabrana za zastupnike, koja tim izborom krše pravilo navedeno u stavu 1 ovog člana, objavit će u roku od osam (8) dana od datuma potvrđivanja izbornih rezultata svoj izbor između funkcije zastupnika i službe koja je nespojiva s funkcijom zastupnika. Ukoliko to ne učine, smatrat će se nepodobnim za obavljanje funkcije zastupnika.
- (3) Zastupnici ne mogu učestvovati u diskusijama, razmatranjima ili donošenju odluka o pitanjima koja su od ekonomskog ili drugog značajnog interesa za njih ili njihove krvne srodnike u pravoj liniji bez obzira na stepen, krvne srodnike u pobočnoj liniji do trećeg stepena, supružnike ili srodnike po tazbini do drugog stepena.

Član 27

Imunitet

Zastupnici neće biti krivično ni građanskopravno odgovorni za počinjena djela, izražena mišljenja i glasove date tokom vršenja svojih dužnosti.

3. Predsjedništvo Skupštine

Član 28

Predsjednik i potpredsjednik

Skupština ima predsjednika i potpredsjednika. Predsjednik i potpredsjednik biraju se iz sastava zastupnika na prvoj sjednici svakog novog mandata.

Član 29

Izbor predsjednika i potpredsjednika

- (1) Svaki zastupnik može nominovati kandidata za mjesto predsjednika Skupštine. Kandidat koji dobije tropetinsku većinu glasova od ukupnog broja izabranih zastupnika postaje predsjednik.
- (2) Ukoliko u prvom izbornom krugu nijedan kandidat ne dobije potrebnu većinu glasova, obavit će se drugi krug izbora. Kandidat koji dobije prostu većinu glasova od ukupnog broja izabranih zastupnika postaje predsjednik.
- (3) Ukoliko nijedan kandidat ne dobije potrebnu većinu u drugom krugu obavit će se treći krug glasanja između dva kandidata koji su dobili najveći broj glasova. Kandidat koji dobije veći broj glasova u trećem izbornom krugu postaje predsjednik.
- (4) Prema kojoj god varijanti iz stavova od 1 do 3 ovog člana bude izabran predsjednik Skupštine, kandidat koji bude drugi po broju osvojenih glasova postaje potpredsjednik.

Član 30

Razrješenje s dužnosti

Predsjednik i potpredsjednik mogu podnijeti ostavku, odnosno mogu biti razriješeni s dužnosti prije isteka mandata u skladu s članom 33(2) ovog statuta. Prijedlog za razrješenje s dužnosti predsjednika ili potpredsjednika mora podnijeti najmanje pet (5) zastupnika.

Član 31

Potpredsjednik

Potpredsjednik Skupštine pomaže predsjedniku u vršenju njegovih dužnosti i mijenja predsjednika u njegovom odsustvu.

4. Organizacija i funkcija Skupštine

Član 32

Kvorum

- (1) Skupština usvaja odluku ukoliko sjednici prisustvuje više od polovine ukupnog broja izabranih zastupnika

Skupštine.

(2) Ukoliko se ovim statutom drugačije ne odredi, odluke se usvajaju javnim glasanjem, prostom većinom glasova zastupnika koji su prisutni i glasaju. Suzdržani glasovi se ne uzimaju u obzir pri utvrđivanju većine.

Član 33

Kvalifikovana većina

(1) Skupština donosi odluke tropetinskom većinom glasova zastupnika koji su prisutni i glasaju u slučajevima kada se odluke tiču:

Poslovnika o radu Skupštine;

budžeta Distrikta;

usvajanja i izmjena zakona Distrikta;

izbora i razrješenja svih osoba koje bira Skupština u skladu sa Statutom i zakonom, izuzev članova 29 i 57 ovog statuta;

saglasnosti koje daje Skupština na imenovanje ili razrješenje zvaničnika u skladu sa Statutom i zakonom;

prava veta Skupštine na imenovanje i razrješenje zvaničnika u skladu sa Statutom i zakonom, izuzev članova 46(3) i 47(1) ovog statuta;

odluka o razrješenju članova upravnih odbora javnih preduzeća u skladu s članom 61(1) ovog statuta;

odluka o formiranju posebnih komisija donesenih u skladu s članom 22(2)(g) ovog statuta.

(2) Skupština donosi odluke tropetinskom većinom glasova od ukupnog broja izabranih zastupnika u slučajevima kada se odluke tiču:

a. razrješenja sa dužnosti predsjednika ili potpredsjednika Skupštine u skladu s članom 30 ovog statuta;

b. razrješenja sa dužnosti gradonačelnika u skladu s članom 59(1) ovog statuta;

c. prava veta Skupštine na imenovanje i razrješenje zamjenika gradonačelnika, glavnog koordinatora Vlade ili šefova odjeljenja od gradonačelnika u skladu s članom 47(1) ovog statuta;

d. prava veta Skupštine na imenovanje savjetnika gradonačelnika u skladu s članom 46(3) ovog statuta.

(3) Odluke vezane za usvajanje, te izmjene i dopune ovog statuta, kao i odluke donesene prema članu 77(3) ovog statuta zahtijevaju tročetvrtinsku većinu glasova od ukupnog broja izabranih zastupnika.

Član 33a

Sprečavanje preglasavanja

(1) Pored potrebne većine propisane ovim statutom, potrebni su afirmativni glasovi najmanje jedne trećine zastupnika svakog od konstitutivnih naroda koji su prisutni i glasaju za odluke Skupštine koje se odnose na:

a. usvajanje i izmjene ovog statuta;

b. usvajanje i izmjene Poslovnika o radu Skupštine;

c. usvajanje i izmjene zakona ili odluka koje su predložili zastupnici u vezi sa pitanjima koja bi, inače, bila predmet afirmativnog glasanja u Vladi u skladu s članom 53(2) ovog statuta;

- d. usvajanje amandmana koje su predložili zastupnici između dva čitanja zakona ili odluka koje su bile predmet afirmativnog glasanja u Vladi u skladu s članom 53(2) ovog statuta;
- e. usvajanje i izmjene zakona Distrikta kojima se uređuje rad Vlade Distrikta u dijelu kojim se reguliše pitanje afirmativnih glasova članova Vlade Distrikta shodno članu 53(2) ovog statuta;
- f. odluke donijete shodno članu 33(1) (d), (e), (f) i (g);
- g. odluke donijete shodno članu 33(2) (a) i (b);
- h. nacionalne praznike i spomenike;
- i. sporazume shodno članu 9 ovog statuta.

(2) Minimum od jedne trećine afirmativnih glasova koji je potreban u skladu sa stavom 1 ovog člana neće ni u kom slučaju iznositi više od tri (3) glasa.

(3) U slučaju da, iz opravdanih razloga, na sjednici Skupštine nema više od dva (2) zastupnika iz jednog konstitutivnog naroda u trenutku kada se odlučuje o pitanjima iz stava 1 ovog člana, razmatranje i glasanje o predmetnim odlukama se odlaže dok najmanje tri (3) zastupnika iz reda tog konstitutivnog naroda ne budu prisutna sjednici Skupštine. U takvim situacijama detaljan postupak propisuje se u Poslovniku o radu Skupštine.

(4) U slučaju da sjednici Skupštine prisustvuju od tri (3) do pet (5) zastupnika iz jednog konstitutivnog naroda, jedan afirmativni glas smatra se kao jedna trećina afirmativnih glasova potrebnih u skladu sa stavom 1 ovog člana.

(5) U slučaju da sjednici Skupštine prisustvuju od šest (6) do (8) zastupnika iz jednog konstitutivnog naroda, dva afirmativna glasa smatraju se kao jedna trećina afirmativnih glasova potrebnih u skladu sa stavom 1 ovog člana.

(6) Suzdržani glasovi uzimaju se u obzir pri utvrđivanju kvoruma ali se ne uzimaju u obzir pri utvrđivanju većine niti se ubrajaju u ukupan broj glasova za usvajanje odluka Skupštine u skladu sa stavom 1 ovog člana.

Član 33b

Upućivanje spora Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine

Skupština donosi odluku o upućivanju spora Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine u skladu sa članom VI.4, stav 3 Ustava Bosne i Hercegovine.

Član 34

Komisije

(1) Skupština iz svog članstva formira komisije koje pripremaju nacрте zakona za Skupštinu, i obavljaju druge dužnosti u skladu s ovim statutom. Učešće u komisijama je srazmjerno broju skupštinskih mjesta koja zauzimaju političke stranke i nezavisni zastupnici. Pored zastupnika, Skupština može odlučiti da imenuje jedan broj stručnjaka koji će pomagati u radu komisija, u svojstvu članova komisija bez prava glasa.

(2) Zakonodavna komisija se osniva radi davanja mišljenja o nacrtima zakona ili izmjenama postojećih zakona kako bi se uspostavio odgovarajući jedinstveni sistem zakona na teritoriji Distrikta.

(3) Komisija za budžet se osniva radi davanja svog mišljenja o predloženom budžetu.

Član 35

Poslovnik o radu Skupštine

Skupština usvaja Poslovnik o radu kojim se reguliše rad Skupštine, kao i rad komisija, redovan tok zasjedanja, postupak biranja i glasanja, usvajanje zakona, odluka i rezolucija Distrikta, i opći tok rada Skupštine.

5. Usvajanje zakona

Član 36

Nacrti zakona

- (1) Svaki zastupnik, i gradonačelnik u ime Vlade Distrikta, imaju pravo da predlažu zakone.
- (2) Gradonačelnik može Skupštini predlagati zakone tek nakon što se Vlada Distrikta, kako je definisana u članu 45(1) ovog statuta, sastane i odobri predmetni zakon glasanjem u skladu s članom 53, stavovima 1 i 2 ovog statuta.
- (3) Pravosudna komisija Distrikta ima pravo da predlaže zakone iz oblasti navedenih u članu 71(2) f ovog statuta.

Član 37

Postupak

- (1) Nacrti zakona, nakon što se dostave Skupštini u skladu s članom 36 ovog statuta, proslijeđuju se nadležnim komisijama. Nakon što nadležne komisije podnesu svoje izvještaje o nacrtu zakona, ili ukoliko ne dostave svoj izvještaj o nacrtu zakona u roku od deset (10) radnih dana po prijemu nacrtu zakona, nacrt zakona se daje na raspravu.
- (2) Prije usvajanja nacrtu zakona ili izmjene zakona Distrikta, nacrt zakona ili izmjena zakona Distrikta mora se razmatrati najmanje dva (2) puta na zakazanim sjednicama Skupštine.
- (3) U izuzetnim okolnostima Skupština može usvojiti zakone u jednom ili više posebnih postupaka koji se propisuju Poslovnikom o radu.

Član 38

Objavljivanje zakona

- (1) Zakoni Distrikta, odluke i rezolucije Skupštine objavljuju se u Službenom glasniku Brčko distrikta. Zakonima Distrikta se može predvidjeti da se druge vrste zvaničnih akata također objavljuju u Službenom glasniku Brčko distrikta.
- (2) Zakoni Distrikta stupaju na snagu osmog (8.) dana od dana objavljivanja, osim ukoliko se iz određenih razloga zakonom predvidi da stupi na snagu ranije.

Član 39

Retroaktivnost zakona

- (1) Krivični zakoni nemaju retroaktivno dejstvo. Ovo znači da će krivična i druga kažnjiva djela biti utvrđena i presude donijete u skladu sa zakonom ili propisom koji je na snazi u vrijeme kada je djelo počinjeno. U izuzetnim slučajevima, krivičnim zakonima se može propisati da imaju retroaktivno dejstvo, ali samo ukoliko je novi zakon ili propis povoljniji za počinioce.
- (2) Ostali zakoni i propisi Distrikta ne mogu imati retroaktivno dejstvo. Međutim, u izuzetnim slučajevima određene

odredbe zakona mogu imati retroaktivno dejstvo, pod uslovom da se ne ukida ili ne umanjuje nijedno već stečeno privatno pravo fizičkog ili pravnog lica (ili lica koje nastupa u privatnom svojstvu); da je vremenski period u prošlosti na koji se zakon primjenjuje razuman; i da Skupština zaključi da postoji uvjerljiv javni interes da odredba ima retroaktivno dejstvo.

(3) Kada se zakonom predviđa vremenski period koji mora da protekne da bi fizičko ili pravno lice steklo pravo, zakonom se može predvidjeti da vremenski period može biti računat od datuma koji su nastupili prije datuma stupanja zakona na snagu, pod uslovom da se time ne krši nijedno od ograničenja navedenih u stavovima 1 i 2 ovog člana.

Član 40

Usklađenost pravnih akata

(1) Sudovi Distrikta nadležni su da odlučuju da li je bilo koji zakon Distrikta, podzakonski akt ili bilo koji drugi pravni akt bilo koje institucije Distrikta u skladu sa Statutom.

(2) Sudovi Distrikta nadležni su da odlučuju da li je bilo koji podzakonski akt Distrikta ili bilo koji drugi pravni akt bilo koje institucije Distrikta u skladu sa bilo kojim zakonom Distrikta.

(3) Sudovi Distrikta nadležni su da odlučuju o sukobu nadležnosti između sudova Distrikta i druge institucije Distrikta ili između institucija Distrikta u skladu sa ovim Statutom.

(4) Zakonom Distrikta propisuje se postupak pred sudovima Distrikta u vezi sa zahtjevima iz gorenavedenih stavova (1), (2) i (3) ovog člana 40.

6. Budžet Distrikta

Član 41

Godišnji budžet Distrikta

(1) Gradonačelnik, u ime Vlade Distrikta, podnosi Skupštini prijedlog godišnjeg budžeta koji je pripremila Direkcija za finansije Distrikta u skladu s članom 48(1) ovog statuta najmanje devedeset (90) dana prije isteka svake fiskalne godine.

(2) Skupština usvaja budžet Distrikta najmanje trideset (30) dana prije isteka svake fiskalne godine. Skupština razmatra predloženi budžet na svakoj od svojih redovno zakazanih sjednica u toku perioda od dva mjeseca prije odobravanja budžeta.

(3) Nakon podnošenja budžeta i prije prve diskusije na Skupštini, prijedlog budžeta bit će dostupan javnosti i dostavljen lokalnim udruženjima građana.

(4) Prijedlog budžeta uključuje:

(a) rashode i prihode Distrikta za prethodnu fiskalnu godinu;

(b) proračune rashoda i prihoda Distrikta za tekuću fiskalnu godinu i rashoda i prihoda za sljedeću fiskalnu godinu;

(c) iznos svih rezervi ili neutrošenih sredstava Distrikta kako za operativni tako i za kapitalni budžet;

(d) proračune i tekstualni opis rashoda i izdvajanja neophodnih za realizaciju obaveznih programa rada svih institucija Distrikta za narednu fiskalnu godinu;

(e) detaljne proračune prihoda Distrikta za narednu fiskalnu godinu;

- (f) obračun:
- i. finansijskog stanja računa Distrikta po isteku posljednje fiskalne godine;
 - ii. procijenjenog finansijskog stanja računa Distrikta na kraju tekuće fiskalne godine;
 - iii. procijenjenog finansijskog stanja računa Distrikta na kraju sljedeće fiskalne godine u slučaju da se finansijski prijedlozi sadržani u budžetu usvoje;
- (g) sve bitne činjenice u vezi s finansijskim obavezama Distrikta;
- (h) ostale finansijske izvještaje i podatke koji su neophodni ili potrebni za detaljan uvid u finansijsko stanje Distrikta.
- (5) O budžetu se raspravlja i odluke donose u skladu s ovim statutom i Poslovníkom o radu Skupštine.
- (6) Nakon usvajanja budžeta, gradonačelnik Skupštini podnosi kvartalne izvještaje o njegovoj realizaciji, kao i godišnji izvještaj na kraju svake fiskalne godine.
- (7) Sredstva Distrikta ne mogu biti utrošena ili opterećena osim u skladu s usvojenim budžetom ili njegovim izmjenama.

Član 42

Povećanje rashoda budžeta

Nacrti zakona koji bi zahtijevali povećanje rashoda budžeta neće se iznositi na raspravu ukoliko se uz njih ne priloži izvještaj Direkcije za finansije Distrikta. Institucije Distrikta ne mogu prekoračiti određeni iznos koji je odobren godišnjim budžetom Distrikta bez prethodne izmjene budžeta.

Član 43

Izmjene budžeta

Gradonačelnik može predložiti Skupštini izmjene budžeta u slučaju ozbiljnog ili nepredviđenog manjka prihoda Distrikta. Uz prijedlog mora biti priložen izvještaj Direkcije za finansije Distrikta kojim se utvrđuje iznos manjka. O izmjenama će se raspravljati i odlučivati u skladu s članom 41 ovog statuta.

Član 44

Revizija finansijskog poslovanja Distrikta

- (1) Uspostavlja se Ured za reviziju finansijskog poslovanja institucija Distrikta (u daljnjem tekstu: "Ured za reviziju"), kojim će rukovoditi glavni revizor uz pomoć jednog ili više zamjenika glavnog revizora, kao što je propisano zakonom.
- (2) Ured za reviziju će preduzeti mjere, predviđene zakonom, kako bi se osiguralo da sve institucije Distrikta prikupljaju i koriste prihode na zakonit i transparentan način i u skladu s najvišim domaćim i međunarodnim računovodstvenim standardima.
- (3) Ne ograničavajući se na općenitost stava 2 ovog člana, Ured za reviziju će vršiti reviziju finansija svih institucija Distrikta najmanje jednom godišnje.
- (4) Nijedan zaposlenik Ureda za reviziju, čak ni glavni revizor Ureda, neće biti smatran "šefom odjeljenja" u svrhe članova 20 ili 47 ovog statuta.

(5) Osoblje Ureda za reviziju imenuje glavni revizor u skladu sa zakonima Distrikta i ograničenjima sadržanim u članu 20 ovog statuta.

(6) Zakonima Distrikta se detaljnije regulišu rad, ovlaštenja, odgovornosti i pitanja vezana za zapošljavanje u Ured za reviziju.

POGLAVLJE C: VLADA BRČKO DISTRIKTA I JAVNA UPRAVA

1. Formiranje i sastav

Član 45

Vlada Distrikta i javna uprava

- (1) Vladu Distrikta čine gradonačelnik, zamjenik gradonačelnika, glavni koordinatorski šefovi i šefovi odjeljenja.
- (2) Javnu upravu čine:
 - (a) odjeljenja Vlade Distrikta;
 - (b) Kancelarija gradonačelnika;
 - (c) Direkcija za finansije Distrikta;
 - (d) Kancelarija za upravljanje javnom imovinom;
 - (e) Kancelarija koordinatorska za Brčko distrikt pri Vijeću ministara Bosne i Hercegovine; i
 - (f) ostali organi uprave kada je to predviđeno zakonom.
- (3) Niti jednom odredbom navedenom u ovom statutu ne daje se nijednom članu Vlade Distrikta ili javne uprave bilo koje izvršno ovlaštenje ukoliko ono nije detaljnije regulisano zakonima Distrikta.

Član 46

Gradonačelnik

- (1) Gradonačelnika bira Skupština i on može biti ponovo izabran. Gradonačelnik obavlja svoje dužnosti za vrijeme mandata Skupštine koja ga je izabrala i ostaje na funkciji do izbora novog gradonačelnika.
- (2) Gradonačelnik organizuje odjeljenja Vlade Distrikta ekonomično i efikasno u mjeri u kojoj to dopuštaju prihodi Distrikta. Gradonačelnik donosi organizacioni plan u kojem odjeljenja Vlade Distrikta ustrojava tako da su njime pokrivena sve funkcije i ovlaštenja Distrikta u skladu s članom 8(1) ovog statuta, ne uključujući one funkcije i ovlaštenja koja vrše javna preduzeća, Direkcija za finansije Distrikta, Kancelarija za upravljanje javnom imovinom i Kancelarija koordinatorska za Brčko distrikt pri Vijeću ministara Bosne i Hercegovine.
- (3) Gradonačelnik može imati savjetnike u sklopu Kancelarije gradonačelnika. Njih bira ili smjenjuje gradonačelnik na osnovu profesionalnih kriterija. Skupština može staviti veto na gradonačelnikov izbor njegovih savjetnika odlukom koju podrži ne manje od tri petine ukupnog broja izabranih zastupnika u roku od petnaest dana nakon što odluka gradonačelnika o njihovom imenovanju bude proslijeđena Skupštini. Savjetnici gradonačelnika neće u isto vrijeme biti zaposleni na bilo kom drugom radnom mjestu u javnoj upravi.
- (4) Gradonačelnik ne može imati više od šest (6) savjetnika. Savjetnici gradonačelnika nemaju izvršna ovlaštenja.

Član 47

Zamjenik gradonačelnika, glavni koordinator i šefovi odjeljenja

- (1) Zamjenika gradonačelnika, glavnog koordinatora Vlade i šefove odjeljenja bira ili smjenjuje gradonačelnik na osnovu profesionalnih kriterija i oni odražavaju sastav stanovništva. Skupština može staviti veto na gradonačelnikov izbor ili smjenu zamjenika gradonačelnika, glavnog koordinatora Vlade ili šefa odjeljenja odlukom koju podrži ne manje od tri petine ukupnog broja izabranih zastupnika u roku od petnaest (15) dana nakon što odluka gradonačelnika o njihovom imenovanju bude proslijeđena Skupštini.
- (2) Zamjenik gradonačelnika i glavni koordinator Vlade neće u isto vrijeme vršiti funkciju šefa odjeljenja niti će biti zaposleni na bilo kom drugom radnom mjestu u upravi Distrikta. Zamjenik gradonačelnika i glavni koordinator Vlade ne mogu istovremeno biti savjetnici gradonačelnika. Dužnosti zamjenika gradonačelnika i glavnog koordinatora Vlade može obavljati ista osoba ukoliko gradonačelnik tako odluči.
- (3) Zamjenik gradonačelnika pomaže gradonačelniku u obavljanju njegovih dužnosti i predstavlja gradonačelnika u njegovom odsustvu i postupa umjesto gradonačelnika ukoliko je gradonačelnik onemogućen. Zamjenik gradonačelnika ima izvršna ovlaštenja koja su navedena u zakonima Distrikta.
- (4) Glavni koordinator Vlade odgovoran je za koordiniranje aktivnosti koje zahtijevaju saradnju više odjeljenja Vlade Distrikta i za koordiniranje aktivnosti između Vlade Distrikta, javne uprave i drugih institucija Distrikta. On može imati izvršna ovlaštenja ukoliko je to propisano zakonima Distrikta.
- (5) Ne može biti više od dvanaest (12) šefova odjeljenja.
- (6) Glavni koordinator Vlade i šefovi odjeljenja nemaju ovlaštenja nad aktivnostima javnih preduzeća, Ureda za reviziju ili Direkcije za finansije Distrikta.

Član 48

Direkcija za finansije Distrikta

- (1) Direkcija za finansije Distrikta, osnovana zakonom, je odgovorna naročito za, ali se ne ograničava na, ubiranje svih prihoda Distrikta, investiranje finansijskih sredstava Distrikta, pripremu prijedloga godišnjeg budžeta u skladu s instrukcijama gradonačelnika, podnošenje izvještaja Skupštini o raspoloživosti prihoda za godišnji budžet Distrikta i predviđanje prihoda Distrikta i finansijsko stanje Distrikta.
- (2) Direkcija za finansije Distrikta sastoji se iz dvije organizacione jedinice a to su Porezna uprava i Trezor. Porezna uprava je odgovorna za prikupljanje prihoda Distrikta, a Trezor je odgovoran za budžet i troškove.
- (3) Nadležnosti Direkcije za finansije Distrikta i njenih organizacionih jedinica će biti detaljnije regulisane zakonima Distrikta.
- (4) Nijedan zaposlenik Direkcije za finansije Distrikta, čak ni direktor Direkcije ili direktori bilo koje jedinice u njenom sastavu, neće biti smatrani "šefom odjeljenja" u svrhe navedene u članovima 20 ili 47 ovog statuta.

Član 49

Kancelarija za upravljanje javnom imovinom

- (1) Uspostavlja se Kancelarija za upravljanje javnom imovinom koja je isključivo odgovorna za upravljanje javnom imovinom koja se nalazi na teritoriji Distrikta. Kancelarijom rukovodi direktor. Nijedan zvaničnik Kancelarije za upravljanje javnom imovinom ne može biti zvaničnik naveden u članu 46(3) ili članu 47(1) ovog statuta.
- (2) Kancelarija za upravljanje javnom imovinom sprovodi postupak raspolaganja javnom imovinom. Direktor ima izvršna ovlaštenja da upravlja javnom imovinom koja su predviđena zakonima Distrikta i može imati izvršno ovlaštenje da raspolaže javnom imovinom ukoliko je to predviđeno zakonima Distrikta. Kancelarija za upravljanje javnom imovinom podnosi izvještaje i odgovara za svoj rad gradonačelniku. Status, funkcije i ovlaštenja Kancelarije

za upravljanje javnom imovinom se detaljnije regulišu zakonima Distrikta.

Član 50

Kancelarija koordinatora za Brčko distrikt pri Vijeću ministara Bosne i Hercegovine

- (1) Kancelarija koordinatora za Brčko distrikt pri Vijeću ministara Bosne i Hercegovine odgovorna je za zastupanje interesa institucija Distrikta pred institucijama Bosne i Hercegovine. Kancelarija podnosi izvještaje i odgovara za svoj rad gradonačelniku.
- (2) Kancelarijom rukovodi koordinator uz pomoć jednog ili više zamjenika koordinatora kako je propisano zakonom. Nijedan zvaničnik Kancelarije ne može biti zvaničnik naveden u članu 46(3) ili članu 47(1) ovog statuta. Zapošljavanje u ovoj kancelariji, njene funkcije i rad propisuju se zakonom.

Član 51

Postupanje institucija Distrikta

- (1) Od svakog zvaničnika i javnog zaposlenika bilo koje institucije Distrikta očekuje se da svoje funkcije izvršava revnosno i predano u ime svih građana Distrikta. U pružanju usluga i izvršavanju svojih zadataka, svaki zvaničnik i javni zaposlenik bilo koje institucije Distrikta će nastojati da bude na najvišem profesionalnom nivou, uključujući efikasnost u radu, pristupačnost, odgovornost, kvalitet rada, upotrebu tehnološki naprednih metoda i blagovremeno reagovanje na pitanja od važnosti za građane, u okviru budžeta.
- (2) Svaki zvaničnik i javni zaposlenik će se s pažnjom pridržavati svih važećih zakona i propisa kojima se reguliše postupanje javnih zaposlenika.

2. Odgovornosti Vlade Distrikta

Član 52

Odgovornosti gradonačelnika

- (1) Gradonačelnik predsjedava Vladom Distrikta. Odgovoran je za zakazivanje i vođenje sjednica Vlade Distrikta.
- (2) Gradonačelnik je odgovoran za sprovođenje zakona Bosne i Hercegovine i Distrikta.
- (3) Gradonačelnik je odgovoran Skupštini za pravilno rukovođenje i upravljanje Distriktom.
- (4) Osim u slučaju da je ovim statutom ili zakonima Distrikta utvrđeno drugačije, gradonačelnik i, ukoliko je to propisano zakonima Distrikta, zamjenik gradonačelnika, proglašava imenovanja, unapređenja i razrješenja svih zaposlenika u javnoj upravi u skladu sa zakonom i osigurava da oni podliježu sveobuhvatnom setu propisa koji se odnose na osoblje, uključujući standarde zapošljavanja, pravila ponašanja i redovne ocjene rada.
- (5) Gradonačelnik u ime Vlade Distrikta obavlja sljedeće dužnosti:
 - a) podnosi nacрте zakona i daje prijedloge Skupštini;
 - b) predlaže budžet Distrikta i podnosi finansijske izvještaje Distrikta;
 - c) obavlja ostale dužnosti u skladu sa ovim statutom i zakonom.
- (6) Gradonačelnik ima izvršna ovlaštenja koja su mu povjerena zakonima Distrikta.

(7) Zakonima Distrikta može biti predviđeno da gradonačelnik može donijeti određene odluke u okviru svoje odgovornosti prema ovom statutu ili prema zakonima Distrikta samo nakon odobrenja koje izglasaju članovi Vlade Distrikta (kako su definisani u članu 45(1) ovog statuta).

Član 53

Odgovornosti Vlade i afirmativni glasovi

(1) Vlada Distrikta sastaje se najmanje jedanput sedmično na redovno zakazanoj sjednici. Članovi Vlade Distrikta raspravljaju o svim pitanjima iz nadležnosti Vlade Distrikta a odluke se donose glasovima proste ili kvalifikovane većine prisutnih članova Vlade Distrikta.

(2) Zakonima Distrikta utvrđuju se kvalifikovana većina i afirmativni glasovi određenih članova Vlade Distrikta potrebni za donošenje odluka o:

- a) godišnjem budžetu i njegovim izmjenama,
- b) prostorno-planskoj dokumentaciji i njenim izmjenama; i
- c) nacrtima zakona i izmjena zakona iz obrazovanja, religije, jezika i kulture.

(3) Usvajanje ili izmjene propisa kojima se uređuje pitanje afirmativnih glasova određenih članova Vlade Distrikta, kao što je propisano u stavu 2 ovog člana, predmet su glasanja shodno članu 33a ovog statuta.

(4) Šefovi odjeljenja imaju izvršna ovlaštenja predviđena zakonima Distrikta.

Član 54

Sukob interesa

(1) Članovi Vlade Distrikta, savjetnici gradonačelnika, šef Policije i njegov zamjenik, direktor Direkcije za finansije Distrikta, direktor Trezora, direktor Porezne uprave, direktor Kancelarije za upravljanje javnom imovinom, koordinator i pomoćnici koordinatora u Kancelariji koordinatora za Brčko distrikt pri Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, glavni revizor i zamjenici glavnog revizora Ureda za reviziju i drugi zvaničnici imenovani uz saglasnost Skupštine ne mogu obavljati nikakvu drugu funkciju u javnom ili privatnom sektoru za vrijeme trajanja njihovog mandata ili imenovanja, osim ukoliko je drugačije predviđeno zakonima Distrikta.

(2) Dodatna ograničenja u vezi s aktivnostima javnih zvaničnika koje mogu da dovedu do sukoba interesa ili stvore utisak da postoji sukob interesa mogu se predvidjeti zakonima Distrikta.

3. Odnosi između Vlade Distrikta i Skupštine

Član 55

Učešće Vlade Distrikta u radu Skupštine

(1) Vlada Distrikta izvještava Skupštinu o svim pitanjima o kojima Skupština zatraži izvještavanje, i o svim pitanjima od javnog interesa koja proizilaze iz rada Vlade Distrikta.

(2) Članovi Vlade Distrikta mogu učestvovati na sjednicama Skupštine, ali nemaju pravo glasa. Gradonačelnik ima pravo da uzme riječ u svakom trenutku o svakoj tački dnevnog reda. Bilo koji član Vlade Distrikta mora bez odlaganja dati Skupštini sve informacije koje se traže a koje se odnose na upravljanje Distriktom.

Član 56

Nominacije

- (1) Samo zastupnik može nominovati kandidata za mjesto gradonačelnika. Kandidati moraju biti iz reda članova Skupštine.
- (2) Nominovanje i izbor se moraju obaviti na prvoj sjednici Skupštine, na početku svakog novog mandata.

Član 57

Izbor gradonačelnika

- (1) Kandidati za mjesto gradonačelnika izlažu svoj program Skupštini.
- (2) Nakon razmatranja programa kandidata, bira se gradonačelnik tročetinskom većinom od ukupnog broja glasova izabranih zastupnika.
- (3) Ako nijedan kandidat ne dobije potrebnu većinu u prvom izbornom krugu, održat će se drugi krug izbora. Kandidat koji dobije prostu većinu glasova od ukupnog broja izabranih zastupnika postaje gradonačelnik.
- (4) Ako nijedan kandidat ne dobije potrebnu većinu u drugom izbornom krugu, održat će se treći izborni krug između dva (2) kandidata koji su dobili najveći broj glasova u drugom izbornom krugu. Kandidat koji dobije veći broj glasova u trećem izbornom krugu postaje gradonačelnik.
- (5) Nakon izbora gradonačelnika, prestaje mu funkcija zastupnika i vrši se njegova zamjena u skladu sa zakonima Bosne i Hercegovine i Distrikta.

Član 58

Izvještaj i program rada

Na kraju svake kalendarske godine gradonačelnik podnosi Skupštini godišnji izvještaj o radu Vlade Distrikta i program rada Vlade Distrikta za narednu godinu.

Član 59

Mandat, ostavka i razrješenje s dužnosti

- (1) Gradonačelnik može dati ostavku ili biti razriješen sa dužnosti prije isteka mandata u skladu s članom 33(2) ovog statuta. Gradonačelnika može razrijediti Skupština samo iz opravdanih razloga, a nakon prijedloga najmanje pet (5) zastupnika.
- (2) Vlada Distrikta sa zamjenikom gradonačelnika na čelu nastavlja da obavlja svoje dužnosti dok se ne izabere novi gradonačelnik.

4. Javna preduzeća

Član 60

Osnivanje i nadležnosti javnih preduzeća

(1) Zakonom Distrikta može se propisati prijenos nadležnosti Vlade Distrikta i javne uprave na javna preduzeća koja pružaju usluge stanovnicima Distrikta ili koja u njihovo ime upravljaju javnim finansijskim sredstvima ili javnom imovinom. Nijedno javno preduzeće ne može vršiti ovlaštenja koja su ovim statutom data nekoj drugoj instituciji Distrikta.

(2) U slučaju kada zakon Distrikta propisuje da javno preduzeće vrši nadležnost u skladu sa ovim statutom, ni Vlada Distrikta ni javna uprava ne mogu vršiti tu nadležnost.

Član 61

Načela nezavisnosti javnih preduzeća

(1) Kao što je propisano zakonom, rad svakog javnog preduzeća nadgleda upravni odbor. Upravni odbor je odgovoran Skupštini za rad javnog preduzeća, kao što je propisano zakonom. Članovi upravnog odbora se imenuju u skladu s članom 20 ovog statuta i zakonima Distrikta od zvaničnika ili institucije koje odrede zakoni Distrikta. Mandat članova upravnog odbora je propisan zakonom. Oni mogu biti razriješeni s dužnosti prije isteka mandata samo odlukom Skupštine donesenom tropetinskom većinom u skladu s članom 33(1) ovog statuta.

(2) Svakodnevno rukovođenje svakim javnim preduzećem je odgovornost direktora javnog preduzeća. Upravni odbor imenuje direktora i određuje njegov mandat u skladu s članom 20 ovog statuta. Direktor može biti razriješen s dužnosti prije isteka mandata samo odlukom upravnog odbora u skladu sa zakonom.

(3) Imenovanje ostalih zaposlenika javnih preduzeća na radna mjesta i njihovo razrješenje sa njih vrši direktor javnog preduzeća u skladu s članom 20 ovog statuta i zakonima Distrikta.

(4) Javna preduzeća su nezavisna od Vlade Distrikta i javne uprave. Zakonima Distrikta se propisuje da svako javno preduzeće ima izvršna ovlaštenja koja su dovoljna za obavljanje njegovih funkcija i ostvarivanje ciljeva. Upravni odbor, direktor niti bilo koji zaposlenik javnog preduzeća neće primati nikakve instrukcije od bilo kojeg člana Vlade Distrikta ili javne uprave.

(5) Zakonima Distrikta može se propisati djelimična ili potpuna privatizacija javnih preduzeća i naknadno regulisanje preduzeća privatizovanih na taj način. Ograničenja iz članova 60 i 61 ovog statuta ne primjenjuju se na bilo koje preduzeće privatizovano na takav način ukoliko je udio vlasništva Distrikta nakon privatizacije manji od pedeset procenata (50%). Nikakav udio javnog preduzeća ne može biti prodat bilo kom drugom preduzeću u Bosni i Hercegovini ili u bilo kojoj zemlji koja je susjedna Bosni i Hercegovini koje ima pedeset (50%) ili više odsto ukupnog javnog vlasništva.

GLAVA IV

POLICIJA DISTRIKTA

Član 62

Policija Distrikta

(1) Distrikt ima sopstvenu policiju (u daljnjem tekstu: "Policija Distrikta").

(2) Policija Distrikta obavlja sve policijske funkcije predviđene zakonom.

Član 63

Odgovornost

(1) Policija Distrikta obezbjeđuje sigurnu i bezbjednu sredinu svim licima u Distriktu, i radi poštujući međunarodno priznata ljudska prava i osnovne slobode predviđene Ustavom Bosne i Hercegovine, Evropskom

konvencijom o ljudskim pravima i ovim statutom.

- (2) Policija Distrikta obezbjeđuje neograničenu slobodu kretanja svih lica, vozila i roba kroz Distrikt.
- (3) Svi zaposleni u Policiji Distrikta su javni službenici i kao takvi su odgovorni za svoje postupke.

Član 64

Šef Policije

- (1) Policija Distrikta ima šefa Policije i jednog (1) zamjenika.
- (2) Šefa Policije imenuje gradonačelnik uz saglasnost Skupštine na osnovu kriterija stručnosti i obavezujuće preporuke nezavisnog odbora za izbor kandidata osnovanog u skladu sa zakonom. Šef Policije vrši mandat i može biti razriješen s dužnosti samo iz opravdanog razloga i u skladu sa zakonom.
- (3) Zamjenik šefa Policije se imenuje i razrješava s dužnosti u skladu sa zakonima Distrikta.

Član 65

Potjera

- (1) Policijske snage entiteta nemaju zakonskih ovlaštenja u Distriktu, osim u mjeri predviđenoj zakonima Distrikta ili Bosne i Hercegovine.
- (2) Vršenje potjere i saradnja između Policije Distrikta i policijskih snaga Bosne i Hercegovine i entiteta regulišu se zakonima Distrikta ili sporazumima između Distrikta i drugih policijskih organa.

GLAVA V

SUDOVI, PRAVOBRANILAŠTVO I

TUŽILAŠTVO DISTRIKTA

POGLAVLJE A: SUDOVI DISTRIKTA

Član 66

Sudovi Distrikta

- (1) Sudstvo Distrikta je nezavisno i nepristrasno, a čine ga Osnovni sud i Apelacioni sud.
- (2) Sudovi Distrikta sude nepristrasno u skladu s odlukama Arbitražnog tribunala za spor oko međuentitetske linije razgraničenja u oblasti Brčkog i nalogima supervizora koji su doneseni u skladu sa tim, Ustavom i zakonima Bosne i Hercegovine, ovim statutom i zakonima Distrikta.
- (3) Sudovi Distrikta imaju opću nadležnost. Osnivanje, organizacija i nadležnost sudova Distrikta utvrđuju se zakonom.
- (4) Vlada Distrikta je obavezna da pomaže sudovima u njihovom radu i bez odlaganja izvršava sve odluke i naloge sudova.

POGLAVLJE B: TUŽILAŠTVO DISTRIKTA

Član 67

Tužilaštvo Distrikta

- (1) Tužilaštvo Distrikta je nezavisno od sudstva i Policije Distrikta.
- (2) Tužilaštvo Distrikta goni počiniocima krivičnih djela i obavlja ostale funkcije nepristrasno u skladu sa Ustavom i zakonima Bosne i Hercegovine, ovim Statutom i zakonima Distrikta.
- (3) Osnivanje, organizacija i nadležnost Tužilaštva Distrikta utvrđuju se zakonom.

POGLAVLJE C: PRAVOBRANILAŠTVO

Član 68

Pravobranilaštvo Distrikta

- (1) Pravobranilaštvo je institucija uspostavljena zakonom Distrikta. Nezavisno je od zakonodavnih, sudskih i izvršnih vlasti i od Policije.
- (2) Mandat Pravobranilaštva je da osigura da se imovina Distrikta koristi u skladu sa zakonom i da radnje koje Distrikt preduzima kao i poslovi u kojima je Distrikt jedna od strana budu u skladu sa zakonom.
- (3) Kako bi se postigao ovaj cilj, pravobranilac može davati savjetodavna mišljenja u vezi s usklađenošću postupaka institucija Distrikta i može pokrenuti parnice i zastupati u parnicama pred sudovima Distrikta i drugim sudovima u Bosni i Hercegovini. Pravobranilaštvo može pokretati postupke u ime Distrikta, zastupati u postupcima u ime Distrikta ili pokretati postupke protiv Distrikta i lica odgovornih za kršenje zakonskih obaveza Distrikta.
- (4) Izuzetno od stava (1) ovog člana, pravobranilac preduzima bilo koju radnju propisanu stavom (3) u slučaju kada gradonačelnik, predsjednik Skupštine ili jedan od njihovih zamjenika utvrdi da se radi o pitanju koje je u vezi sa statusom i ovlaštenjima Distrikta. Naročito, u postupcima koji se vode pred sudovima, pravobranilac će od bilo kog suda tražiti, u slučaju kada se pojavi pitanje koje spada u nadležnost Ustavnog suda Bosne i Hercegovine u skladu sa članom VI.3.c Ustava Bosne i Hercegovine, a koje je u vezi sa statusom i ovlaštenjima Brčko Distrikta, da pokrene postupak pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine u skladu sa članom VI.3.c Ustava Bosne i Hercegovine i odgovarajućim propisima kojima je regulisan rad Ustavnog suda Bosne i Hercegovine.
- (5) Osnivanje, organizacija i nadležnost Pravobranilaštva propisuju se zakonom.
- (6) Pravobranilaštvo i Tužilaštvo Distrikta po potrebi imaju blisku saradnju.

POGLAVLJE D: KANCELARIJA ZA PRAVNU POMOĆ

Član 69

Kancelarija za pravnu pomoć

- (1) Kancelarija za pravnu pomoć je nezavisna institucija osnovana zakonom Distrikta.
- (2) Kancelarija je odgovorna za pružanje pravnih savjeta i zastupanje građana Distrikta slabog imovnog stanja u krivičnim i parničnim predmetima u skladu s članom 16 ovog statuta.
- (3) Osnivanje, organizacija i nadležnosti Kancelarije za pravnu pomoć detaljnije se utvrđuju zakonima Distrikta.

POGLAVLJE E: IMENOVANJE I NEZAVISNOST

Član 70

Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine

Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine nadležno je, između ostalog, za imenovanje i razrješenje sudija i tužilaca Distrikta prema odredbama ovog statuta i primjenjivim zakonima Bosne i Hercegovine.

Član 71

Pravosudna komisija

- (1) Zakonom se osniva nezavisna Pravosudna komisija.
- (2) Komisija je odgovorna za:
 - (a) obezbjeđivanje nezavisnosti sudstva, Kancelarije za pravnu pomoć, Pravobranilaštva i Tužilaštva Distrikta;
 - (b) obezbjeđivanje stručnog usavršavanja sudija, advokata Kancelarije za pravnu pomoć, pravobranioca i njegovih zamjenika i tužilaca koje je potrebno kako bi izvršavali svoje zadatke;
 - (c) donošenje i sprovođenje etičkih kodeksa zaposlenih u sudstvu Distrikta (ne uključujući sudije i tužioce), Pravobranilaštva, Kancelarije za pravnu pomoć, i Tužilaštva Distrikta, uključujući pokretanje disciplinskih postupaka zbog kršenja ovih kodeksa;
 - (d) imenovanje i razrješenje pravobranioca i njegovih zamjenika;
 - (e) imenovanje i razrješenje administrativnog osoblja sudova Distrikta, Tužilaštva Distrikta i Pravobranilaštva i osoblja Kancelarije za pravnu pomoć;
 - (f) pripremu i dostavljanje Skupštini zakona koji se odnose na organizaciju i rad sudstva Distrikta, Kancelarije za pravnu pomoć, Tužilaštva Distrikta i Pravobranilaštva kao i na regulisanje rada advokata i notara u Distriktu;
 - (g) imenovanje notara i regulisanje rada notara u Distriktu;
 - (h) pripremanje i predlaganje Skupštini onog dijela budžeta Distrikta kojim se obezbjeđuju operativni troškovi za sudstvo Distrikta i ostale institucije Distrikta navedene u poglavlju V ovog statuta; i
 - (i) ostala pitanja koja budu utvrđena zakonima i propisima Distrikta.
- (3) Nijedan član Pravosudne komisije ne može biti član političke stranke ili biti na bilo koji način uključen u bilo kakvu političku aktivnost. Nijedan javni zaposlenik ili zvaničnik Distrikta, osim zaposlenika u institucijama na koje se odnose odredbe poglavlja V ovog statuta, ne može biti član Pravosudne komisije. Također, nijedno lice ne može davati Pravosudnoj komisiji ili bilo kojem njenom članu bilo kakvu instrukciju u vršenju njenih ili njihovih dužnosti.
- (4) Zakonima Distrikta detaljnije se regulišu organizacija, sastav i način rada Pravosudne komisije.

Član 72

Sudije, tužioci, advokati Kancelarije za pravnu pomoć i pravobranioци

- (1) Sudije, tužioci, advokati Kancelarije za pravnu pomoć i pravobranioци su istaknuti pravnici visokih profesionalnih i moralnih kvaliteta i posjeduju druge kvalifikacije predviđene zakonom.
- (2) Nijedan sudija, tužilac, advokat Kancelarije za pravnu pomoć ili pravobranilac ne može biti član političke stranke ili na bilo koji način biti uključen u neku političku aktivnost.

(3) Sudije, tužioci, advokati Kancelarije za pravnu pomoć i pravobranioci podliježu ograničenjima navedenim u članu 54 ovog statuta.

Član 73

Mandat

(1) Svako imenovanje sudija u Distriktu je doživotno, osim u slučaju ostavke ili obaveznog penzionisanja s navršenih sedamdeset (70) godina života ili ukoliko su smijenjeni zbog dokazanog kršenja dužnosti.

(2) Tužilac, direktor Kancelarije za pravnu pomoć i pravobranilac imenuju se na zakonom određen mandat i obavljat će dužnost tokom cijelog trajanja mandata, osim ukoliko daju ostavku, odu u obaveznu penziju s navršenih sedamdeset (70) godina života ili budu smijenjeni zbog dokazanog kršenja dužnosti.

(3) Predsjednici Osnovnog i Apelacionog suda će, prije nego što budu imenovani, biti sudije u tim sudovima. Oni će biti imenovani na određen mandat, i obavljat će tu dužnost tokom cijelog trajanja mandata osim ukoliko daju ostavku ili odu u obaveznu penziju s navršenih sedamdeset (70) godina života ili budu smijenjeni zbog dokazanog kršenja dužnosti. Njihova imenovanja na funkcije predsjednika bit će različite od njihovih imenovanja na funkcije sudija tako da po isteku njihovih imenovanja na funkcije predsjednika oni i dalje ostaju sudije.

(4) Sudije, tužioci, advokati Kancelarije za pravnu pomoć i pravobranioci ne mogu vršiti nikakvu drugu javnu funkciju niti obavljati bilo koji drugi posao.

Član 74

Imunitet

Sudije, advokati Kancelarije za pravnu pomoć, pravobranioci i tužioci ne mogu biti krivično ni građanskopravno odgovorni za djela počinjena i mišljenja izražena u vršenju svojih dužnosti.

Član 75

Finansiranje

Distrikt je dužan osigurati neophodnu finansijsku i drugu pomoć u cilju osiguranja pravilnog funkcionisanja sudstva, Tužilaštva, Pravobranilaštva, Kancelarije za pravnu pomoć, Pravosudne komisije i njihove administracije.

GLAVA VI

PRIJELAZNE ODREDBE

Član 76

Kontinuitet zakona

Entitetski zakoni i propisi imaju pravno dejstvo na teritoriji Distrikta propisano Nalogom supervizora kojim se ukidaju entitetski zakoni na području Brčko distrikta i proglašava prestanak pravnog značaja međuentitetske linije razgraničenja u Distriktu od 4. augusta 2006. godine.

Član 77

Pravni sljedbenik

- (1) Sve općinske uprave koje su na teritoriji Distrikta postojale na dan 8. marta 2000. godine prestale su da postoje od tog datuma.
- (2) Brčko distrikt Bosne i Hercegovine je pravni sljedbenik dijela Općine Brčko u Republici Srpskoj, kao i administrativnih aranžmana Brka i Ravne-Brčko.
- (3) Sve ugovore i sporazume, koje su zaključile općinske vlasti navedene u stavu 2 ovog člana, zainteresovane strane moraju dostaviti na uvid gradonačelniku u roku od trideset (30) dana od dana njegovog stupanja na dužnost. Svaki ugovor ili sporazum koji se ne dostavi smatra se otkazanim. Gradonačelnik će odmah proslijediti te ugovore i sporazume Skupštini. Po preporuci gradonačelnika ili na inicijativu pet (5) zastupnika, Skupština može, postupajući prema odluci donesenoj u skladu s članom 33(2) ovog statuta, otkazati bilo koje od ovih ugovora ili sporazuma.

ZAVRŠNA GLAVA

Član 78

Stupanje na snagu

Ovaj statut stupa na snagu nakon objavljivanja u «Službenom glasniku Brčko distrikta».

Član 79

Sprovođenje

- (1) Sve zainteresovane strane se mogu obratiti sudovima Distrikta u vezi s kršenjem ovog statuta. Sudovi Distrikta imaju nadležnost u svim takvim predmetima i preduzet će sve mjere koje smatraju adekvatnim da sprovedu ovaj statut.
- (2) Pravobranilac će pred sudom pokrenuti radnje koje smatra adekvatnim protiv institucija Distrikta i javnih zvaničnika Distrikta koji krše ovaj statut.
- (3) Zakonima Distrikta bit će detaljnije regulisano sprovođenje ovog statuta, uključujući građanske i krivične sankcije za kršenje Statuta.